

FRANTIŠEK O modlitbe

DYCH KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA

Zostavila Anna Maria Foliová

O modlitbe

FRANTIŠEK
O modlitbe

DYCH KAŽDODENNÉHO ŽIVOTA

Zostavila Anna Maria Foliová

Original title: PREGHIERA: Respirare la vita ogni giorno
by Jorge Mario Bergoglio, Papa Francesco
© 2019 Mondadori Libri S.p.A., Milano
© 2019 Libreria Editrice Vaticana
Published by Mondadori under the imprint of Piemme

Cover photo © Pool/Pool/Gettyimages, 2020

Translation © Oľga Gavendová, 2020
Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2020

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunallibri.sk

Zodpovedná redaktorka Anna Šikulová

Prvé vydanie

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať,
ukladať do informačných systémov ani rozširovať
akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky,
fotografickou reprodukciov, alebo inými prostriedkami,
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-573-0037-3

ČO JE MODLITBA?

*Modlitba je dych duše –
je dôležité, aby sme si počas dňa našli chvíle,
keď si Bohu otvoríme srdce.*

Modlitba Anjel Pána, 14. december 2014

Víťazstvo nad osamelosťou

Modliť sa je už odteraz víťazstvom nad osamelosťou a zúfalstvom. Je to, akoby sme pozorovali každú čiastočku tvorstva, ako sa hýbe v dejinách, a dôvod neraz nedokážeme zachytiť. No je v pohybe, je na pochode; a čo je v cieľi našej cesty? V cieľi modlitby, v cieľi času, keď sa modlíme, v cieľi života – čo je tam? Je tam Otec, ktorý všetkých očakáva s náručím roztvoreným dokorán. Hľadme na tohto Otca.

Príhovor, 9. január 2019

Mocná zbraň

Modlitba nie je dobrým zvykom, aby sme sa trochu upokojili v srdci, a nie je ani zbožným prostriedkom, aby sme od Boha dosiahli to, čo potrebujeme. Keby to bolo tak, bola by poznače-

ná miernym egoizmom: modlím sa, aby mi bolo dobre, ako keď užijem aspirín. Nie, tak to nie je.

Modlitba je niečo iné, je to skutok duchovného milosrdenstva, ktorý chce všetko priniesť srdcu Boha. Hovoríme: „Vezmi to ty, ty si Otec. Ochráňuj nás, ty si Otec.“ Toto je vzťah s Pánom. Modlitba je dar viery a lásky, je to príhovor, je potrebný ako chlieb. Jedným slovom, modlitba znamená zveriť: zveriť cirkev, zveriť ľudí, zveriť situácie Otcovi, aby sa o ne postaral.

Preto je modlitba, ako hovorieval Páter Pio, „najsilnejšia zbraň, akú máme, kľúč, ktorý otvára Božie srdce“. Kľúč, ktorý otvára Božie srdce, kľúč, ktorý ide ľahko. Božie srdce nie je opancierované množstvom bezpečnostných zariadení. Môžeš ho otvoriť univerzálnym kľúčom, modlitbou. Pretože je láskavé, je to srdce otca. To je najväčšia sila cirkvi. Nesmieme ju nikdy opustiť, lebo cirkev prináša ovocie, ak koná tak ako Pan-na Mária a apoštoli, ktorí „jednomyseľne zotrvali na modlitbách“ (*Skutky apoštolov* 1, 14), keď očakávali Ducha Svätého. Vytrvalí a jednomyseľní v modlitbe. Inak nám hrozí, že sa budeme spoliehať na iné veci – na prostriedky, na peniaze, na moc. Potom evanjelizácia upadá, vyhasína radosť a srdce sa stáva unudené.

Povzbudzujem vás, aby modlitbové skupiny boli „centrálami milosrdenstva“, ktoré sú vždy

otvorené a aktívne, ktoré pokornou silou modlitby dodávajú svetu Božie svetlo a cirkvi energiu lásky.

Páter Pio, ktorý sám seba charakterizoval ako „jednoduchého brata, ktorý sa modlí“, napísal, že modlitba „je najvyšším apoštolátom, aký môže duša konať v Božej cirkvi“ (*Korešpondencia II*, 70).

Príhovor, 6. február 2016

Rozhovor s Bohom

Modlitba berie čas a zároveň si ho vyžaduje. Veď modliť sa znamená aj „dohadovať sa“ s Bohom, aby som dostal to, čo od Pána žiadam, ale predovšetkým, aby som ho lepšie poznal. Výsledkom je modlitba medzi dvoma priateľmi.

Veď Sväté písmo hovorí, že Mojžiš sa s Pánom rozprával tvárou v tvár, ako priateľ. Taká má byť modlitba: slobodná, naliehajúca, má to byť diskusia. Pánovi možno niekedy aj vyčítať: „Sľúbil si mi to, ale neurobil si to!“ Ako keď sa rozprávaš s priateľom... Modlitbe treba otvoriť srdce.

Kázeň v Dome svätej Marty, 3. apríl 2014

Nie je zaklínadlom

Okolo modlitby netreba robiť rozruch ani si netreba myslieť, že modlitba má mať veľa slov. Netreba sa spoliehať na rozruch, ktorý Ježiš videl vo vytrubovaní, v ukazovaní sa pred ostatnými počas pôstu. Modlitba nepotrebuje hrmot ani márnivosť – Ježiš povedal, že práve tak sa správajú pohania.

Modlitba nemá byť považovaná za zaklínadlo, nerobí sa s ňou mágia. Na stretnutí s čarodejníkom sa povie toľko slov, aby sa dosiahlo či už uzdravenie, alebo niečo iné pomocou mágie. No to je pohanské.

Ako sa teda modliť? Ježiš nás to naučil – Otec, ktorý je na nebesiach, vie, čo potrebujeme, ešte skôr, ako ho o to požiadame. Preto prvé slovo nech je „Otče“. To je kľúčom k modlitbe. Treba to slovo povedať a precítiť ho, inak sa nedá modliť.

Ku komu sa modlím? K Bohu Všemohúcemu? Ten je príliš vzdialený. Toho nepočujem, ani Ježiš ho nepočul. Ku komu sa modlím? K nejakému Bohu vo vesmíre? V týchto dňoch je to rozšírené, však? Tento polyteistický prístup prichádza s kultúrou povrchnosti.

Treba sa však modliť k Otcovi, ktorý nás splodil. No nielen to, treba sa modliť k „nášmu“ Otcovi, nie k nejakému všeobecnému, anonym-

nému Otcovi „všetkých“, ale k tomu, ktorý Ťa splodil, dal ti život, tebe, mne, jednotlivcovi.

Je to Otec, ktorý Ťa sprevádza na tvojej ceste, ten, ktorý pozná celý tvoj život, celý; ten, ktorý vie, čo je dobré a čo nie je dobré. Vie všetko. To však ešte stále nestačí – ak modlitbu nezačneme týmto slovom vysloveným nie perami, ale srdcom, nemôžeme sa modliť ako kresťania.

Kázeň v Dome svätej Marty, 20. jún 2013

Modlitba a spomienka

Práve preto, že modlitba sa sýti Božím darom vliatym do nášho života, mala by byť vždy pamätlivá. Spomienka na Božie diela je v základe skúsenosti zmluvy medzi Bohom a jeho ľuďom. Keďže Boh sa rozhodol vstúpiť do dejín, modlitba je pretkaná spomienkami. Nielen spomienkou zjaveného Slova, ale aj vlastného života, života druhých, toho, čo Pán urobil vo svojej cirkvi.

Gaudete et exultate, Apoštolská exhortácia o povolani k svätosti v súčasnom svete, 19. marec 2018

Vstúpiť do tajomstva

Možno sa modlíme už roky, no stále sa musíme učiť modliť. Modlitba človeka, táto túžba, ktorá sa rodí tak prirodzene z duše, je možno jedným z najnepreniknuteľnejších tajomstiev vesmíru. Nevieme pritom, či modlitby, ktoré adresujeme Bohu, sú naozaj také, ktoré by rád od nás počul. Aj Sväté písmo poukazuje na nevhodné modlitby, ktoré Boh nakoniec odmieta; stačí si spomenúť na podobenstvo o farizejovi a mýtnikovi. Len mýtnik sa vrátil domov z chrámu ospravedlnený, lebo farizej bol pyšný a bol rád, keď ho ľudia videli, ako sa modlí – tváril sa, že sa modlí, no jeho srdce bolo chladné.

Ježiš hovorí: tento nebol ospravedlnený, „lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa poníža, bude povýšený“ (*Evanjelium podľa Lukáša* 18, 14).

Prvým krokom k modlitbe je byť pokorným, ísť za Otcom a povedať: „Pozri, som hriešnik, som slabý, som zlý.“ Každý sám vie, čo má povedať. No vždy sa začína poníženosťou – a Pán počúva. Pokornú modlitbu Pán vypočuje.“

Príhovor, 5. december 2018

Zápasit' a nechať sa preniknúť

Modlit' sa neznamená utiekať sa do nejakého ideálneho sveta, nie je to únik do falošného sebeckého pokoja. Práve naopak, modlit' sa znamená zápasit' a dovoliť, aby sa aj Duch Svätý modlil v nás. Duch Svätý nás učí modlit', vedie nás v modlitbe, umožňuje nám, aby sme sa vedeli modlit' ako deti. Svätí sú mužovia a ženy, ktorí do hĺbky prenikli tajomstvo modlitby. Sú to mužovia a ženy, ktorí modlitbou zápasia tak, že umožnia, aby sa v nich modlil a zápasil Duch Svätý. Zápasia až do konca, zo všetkých svojich síl, a vífazia, no nie sami, s nimi a v nich vífazí Pán.

Kázeň, 16. október 2016

Sila a slabosť

Áká je sila človeka? Taká, akú ukázala vdova, o ktorej hovorí evanjelium, vdova, ktorá stále klopala na dvere sudcu. Klopať, žiadať, ponosovať sa na problémy, bolesti a prosit' Pána, aby od týchto bolestí, od hriechov, od problémov oslobodil. To je sila človeka, modlitba, aj modlitba poníženého človeka, lebo keby Boh mal nejakú slabosť, tá sa prejavuje práve pred modlitbami svojho ľudu. Len v tom je Pán slabý.

Boh je silný, keď on chce, tá sila všetko mení,
dokáže všetko znova pretvoriť; no Boh je aj slabý,
touto slabosťou je naša modlitba, vaša modlitba,
blízka pápežovi.

Kázeň v Dome svätej Marty, 16. november 2013

MODLIŤ SA – ZA KOHO?

Modlite sa aj za mňa!

Stále!

Modlite sa vždy za, nie proti!

Príhovor, 4. október 2013

Za nepriateľov

Ježiš chce, aby sme milovali nepriateľov. Ako sa to dá? Ježiš nám hovorí: Modlite sa, modlite sa za svojich nepriateľov. Modlitba robí zázraky, a to aj vtedy, keď nepriatelia nie sú pri nás. Platí, aj keď k niekomu pociťujeme antipatiu, nejaké malé nepriateľstvo. Treba sa modliť, lebo vtedy akoby Pán prišiel s olejom a naše srdcia pripravil pre pokoj.

Teraz by som vám však chcel položiť otázku a každý si na ňu môže odpovedať v srdci: „Modlím sa za svojich nepriateľov? Modlím sa za tých, ktorí ma nemajú radi?“

Tomu, kto odpovedá, že sa modlí, hovorím: „Len tak ďalej, modli sa ešte vrúcnejšie, lebo toto je správna cesta.“ Ak je odpoveď, že sa nemodlí, Pán hovorí: „Chudák! Aj ty si nepriateľom druhých!“ Treba sa modliť, aby nám Pán zmenil srdcia.

Kázeň v Dome svätej Marty, 18. jún 2013

Za politikov

Najlepšie, čo môžeme ponúknuť vládam, je modlitba. Nieкто však možno povie: „To je zlý človek, patrí do pekla.“ Nie, modli sa zaňho, aby mohol dobre vládnuť, aby mal rád svoj národ, aby bol pokorný. Ak sa kresťan nemodlí za ľudí, ktorí vládnu v jeho krajine, nie je dobrým kresťanom. Ľudia vo vláde nech sú pokorní a nech majú radi svoj ľud. To je podmienka. A my, vo vláde, dávajme to najlepšie. Predovšetkým modlitbu.

Modlime sa za tých, čo vládnu, aby vládli dobre. Aby našu vlasť, náš národ aj svet viedli dopredu. Aby zavládol všeobecný pokoj a dobro. Nech nám Božie slovo pomôže zúčastňovať sa lepšie na spoločnom živote národa – tí, čo vládnu, službou pokory a lásky, ostatní spoluúčasťou a predovšetkým modlitbou.

Kázeň v Dome svätej Marty, 16. september 2013

Za Sodomu a Gomoru

V *Knihe Genezis* (18, 16 – 33) sa opisuje, ako Abrahám odvážne orodoval, aby odvrátil smrť spravodlivých pri zničení Sodomy a Gomory. Je to príklad dôvernej blízkosti a bázne pred Bohom. Abrahám sa obracia na Boha, akoby sa rozprával

s nejakým človekom. Predložil problém a naliehal: „A čo keby boli päťdesiati spravodliví? A čo keby ich bolo len štyridsať... tridsať... dvadsať... desať?“

Abrahám mal viac ako sto rokov. Už asi dvadsaťpäť rokov sa rozprával s Pánom, dobre ho poznal. Preto sa obracia naňho a pýta sa ho, čo urobí s hriešnym mestom. Abrahám cítil, že má silu, aby sa rozprával s Pánom tvárou v tvár, a usiloval sa mesto obrániť. Naliehal. Cítil, že tá zem mu patrí, a preto sa usiloval zachrániť, čo je jeho, ale cítil, že musí brániť aj to, čo patrí Pánovi.

Abrahám je odvážny a modlí sa s odvahou. Veď v Biblii si možno ako prvé všimnúť tvrdenie, že modlitba musí byť odvážna. Keď hovoríme o odvahe, vždy myslíme na apoštolskú odvalu, ktorá nás vedie, aby sme išli ohlasovať evanjelium.

Existuje však aj odvaha pred Pánom, *parresia* pred Pánom – ísť odvážne k nemu a poprosiť ho o niečo. Abrahám hovorí s Pánom zvláštnym spôsobom, s takouto odvahou.

Abrahámova modlitba je ako vo „fenickom obchode“, kde sa zjednáva cena, a kto kupuje, snaží sa stiahnuť cenu čo najnižšie. Abrahám naliehal a z päťdesiatich dokázal stiahnuť cenu na desať, hoci vedel, že trest pre hriešne mestá nemožno odvrátiť. Musel však orodovať, aby za-